

Uitgebreide bestuurlijke samenvatting (corsanr 21.021578)

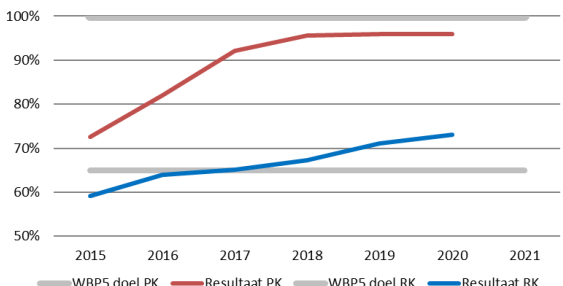
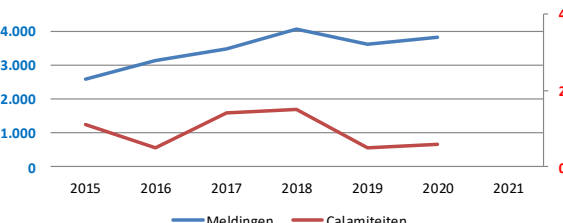
Leeswijzer

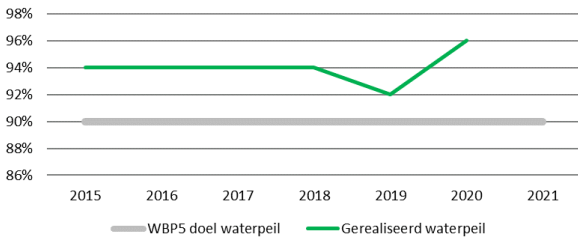
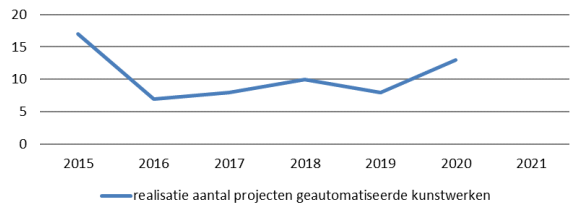
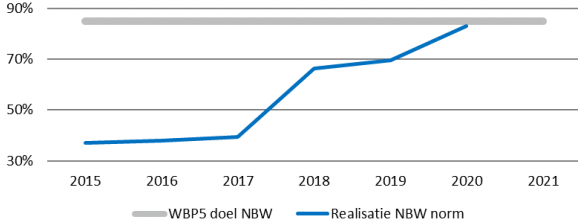
Naast de storymap van de [WBP5 effect- en middelenmonitor](#) (WEMM) wordt uw vergadering deze uitgebreidere bestuurlijke samenvatting aangeboden.

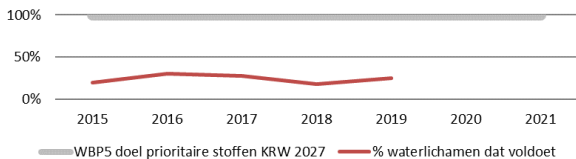
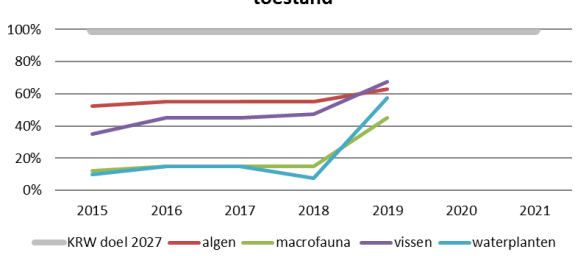
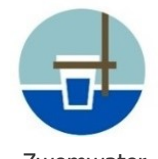
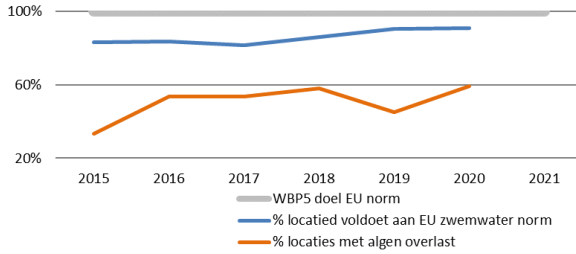
Algehele conclusie

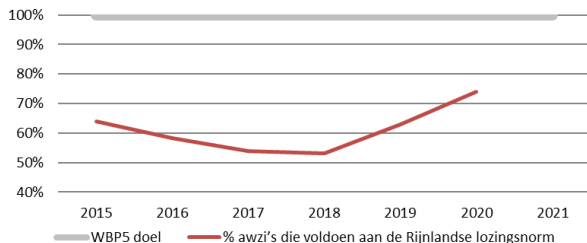
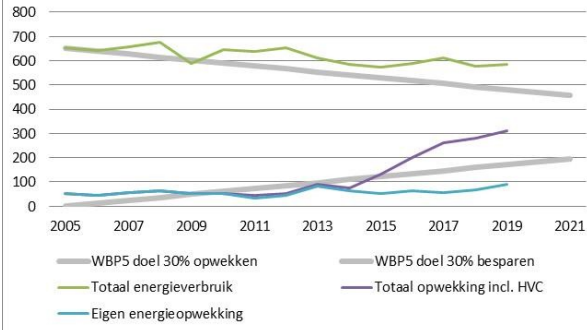
De conclusie van deze WEMM komt overeen met de edities van vorige jaren. Sinds 2015 zijn we op de goede weg en bevinden alle gestelde WBP5-effecten zich in een opwaartse trend. De belangrijkste effecten van de programma's Waterveiligheid en Voldoende Water zijn alleszins behaald, zij het dat de uitdagingen zoals werken met PFAS en de toenemende exotenbestrijding het niet eenvoudiger maken. De programma's Schoon & Gezond Water en Waterketen behoeven én krijgen aandacht. De kwaliteit van het gezuiverde afvalwater voldoet weliswaar grotendeels, maar vergt nog steeds grote vervangingsinvesteringen. Vanuit de KRW worden hoge eisen gesteld aan het oppervlaktewater. Hoewel Rijnland uiteenlopende verbetermaatregelen heeft gerealiseerd, wordt tegelijk veel verwacht van andere partijen (eigenaren, landbouw, gemeenten), waarvoor 'schoon water' geen kerntaak is.

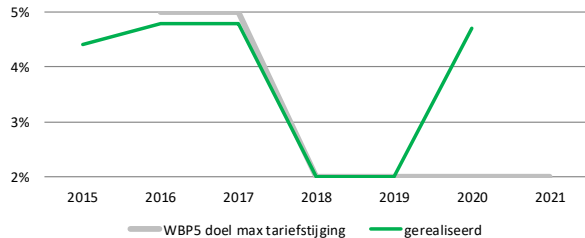
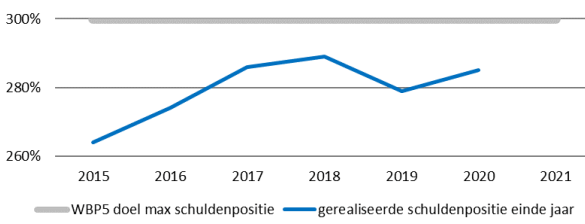
De Rijnlandse omgeving is sinds de start van het WBP5 continu in verandering, met COVID-19 als meest recente 'uitdaging'. Ondanks de pandemie heeft Rijnland haar kerntaken onverminderd kunnen uitvoeren, inclusief diverse grote investeringswerken en het uitrollen van bestuurlijke besluitvormingstrajecten, zij het al werkend op afstand enigszins vertraagd. Bovendien zijn klimaat- en duurzaamheidsrisico's aantoonbaar groter geworden, gezien de stikstof- en PFAS-problematiek, medicijnresten en microplastics in oppervlaktewater, maar ook de bodemdaling, en de verdroging.

 Waterveiligheid	 Preventie		% voldoet aan veiligheidsnorm — WBP5 doel PK — Resultaat PK — WBP5 doel RK — Resultaat RK	De Rijnlandse dijken zijn sinds 2015 aantoonbaar steviger en veiliger geworden. Eind 2020 voldoen op één kilometer na alle primaire keringen aan de normen en ruim 73% van de ruim 1200 km regionale keringen. Na oplevering van de meest kwetsbare keringen ('de top 25' en DIRK1) ligt het programma ligt goed op koers om de inmiddels angescherpte doelen te blijven halen. Voor regionale keringen geldt een jaarlijks gemiddelde opgave van 20 tot 25 km versterken of aanpassen. Meer informatie.
	 Gevolgbepierking			
	 Calamiteiten (Rijnlandbreed)		Meldingen en calamiteiten — Meldingen — Calamiteiten	

 Voldoende Water	 Waterpeil		% waterpeil volgens peilbesluit (± 5 cm) 	Rijnlands watersysteem is sinds 2015 robuuster geworden, beter passend bij de functies in ons gebied en beter voorbereid voor de toekomst. Anno 2020 is het peilbeheer uitstekend op orde en heeft het gebied overwegend actuele peilbesluiten. Hetzelfde geldt – na intensieve jaren van bagger verwijderen - voor de leggerdiepte. Het programma Voldoende water ligt eind 2020 grotendeels op koers. Aandachtspunt is de instandhouding van het watersysteem door de vertraging van het baggerprogramma door PFAS. In 2019 is er een herstart geweest en eind 2020 is de opgelopen achterstand in het baggerprogramma door de PFAS problematiek ca. 1,5 jaar. Een tweede aandachtspunt is het te lage tempo voor het vervangen van kunstwerken (o.a. gemalen) en de oplopende onderhoudskosten voor de assets binnen het watersysteem en voor de verwijdering van exoten. Meer informatie.
	 Watersysteem		Realisatie aantal gereviseerde of vernieuwde geautomatiseerde kunstwerken (gemalen) 	
	 Wateroverlast		% gebied voldoet aan NBW norm 	
	 (Voldoende) Zoet Water			

 Schoon & Gezond Water	 Waternvervuiling		Prioritaire stoffen KRW WBPS doel prioritaire stoffen KRW 2027 — % waterlichamen dat voldoet	Anno 2020 is dit programma een aandachtspunt, zowel door de hoge (KRW-)normen, als door de mate van Rijnlandse invloed. Geen van de 40 waterlichamen heeft momenteel het eindoordeel goed. Andere waterschappen in het westen van Nederland hebben gelijkwaardige scores op het eindoordeel van de KRW. Rijnland scoort op onderdelen weliswaar beter en opzichte van vorige jaren, maar door toepassing van het opgelegde 'one out all out'-principe is een voldoende of hoger buiten handbereik. Qua biologische kwaliteitselementen zijn er 7 waterlichamen op orde (17,5 %). 3 hiervan liggen in de duinen en zij voldeden reeds of zijn door natuurbeheerders op orde gebracht. In de derde planperiode (vanaf 2022) starten we met de laatste 25 waterlichamen in ons gebied. Deze aanpak van de diverse waterlichamen was conform de indertijd bewust gekozen planning. De effecten van de genomen uitvoeringsmaatregelen hebben tijd nodig en kristalliseren zich de komende jaren nog uit. Daarnaast blijft door warme zomers en voedselrijk-dom de overlast van blauwalgen toenemen en voldoet ca. 91% van de zwemwaterlocaties aan de bacteriologische eisen (uitstekend of goed). Voor het verminderen van de voedselrijkdom in onze wateren verwacht we veel bronmaatregelen van andere partijen (eigenaren, landbouw, gemeenten), terwijl zij 'schoon water' niet als kerntaak hebben.
	 Ecologie		% waterlichamen voldoen aan goede biologische toestand KRW doel 2027 — algen — macrofauna — vissen — waterplanten De percentages in deze grafiek zijn voor 2019 berekend op basis van de doelen voor de derde planperiode. Ten opzichte van de tweede planperiode zijn de doelen aangepast en bijgesteld rekening houdend met achtergrondbelasting en natuurlijke belasting.	
	 Schoon water			
	 Zwemwater		% goede of uitstekende bacteriele waterkwaliteit en algenoverlast WBPS doel EU norm — % locaties voldoet aan EU zwemwater norm — % locaties met algen overlast	

 Waterketen	 Afvalwater		Rijnlands awzi's (%) conform maatwerkbesluit <table border="1"><thead><tr><th>Jaar</th><th>WBPS doel (%)</th><th>% awzi's die voldoen aan de Rijnlandse lozingsnorm (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>100</td><td>65</td></tr><tr><td>2016</td><td>100</td><td>58</td></tr><tr><td>2017</td><td>100</td><td>55</td></tr><tr><td>2018</td><td>100</td><td>55</td></tr><tr><td>2019</td><td>100</td><td>65</td></tr><tr><td>2020</td><td>100</td><td>75</td></tr><tr><td>2021</td><td>100</td><td>-</td></tr></tbody></table> WBPS doel — % awzi's die voldoen aan de Rijnlandse lozingsnorm	Jaar	WBPS doel (%)	% awzi's die voldoen aan de Rijnlandse lozingsnorm (%)	2015	100	65	2016	100	58	2017	100	55	2018	100	55	2019	100	65	2020	100	75	2021	100	-	De zuiveringsresultaten verdienen en krijgen aandacht. Vanaf 2018 is er jaarlijks een verbetering te zien in de zuiveringsprestaties. In 2020 voldeden over het gehele jaar 14 van de 19 zuiveringen aan de eisen (74%), maar op meerdere momenten in het jaar voldeden er zelfs 17 van de 19 zuiveringen (89%). Het ingezette verbeterprogramma werpt zijn vruchten af, hoewel de realisatie van de voorgenomen vervangingsinvesteringen al enkele jaren stagneert.																									
Jaar	WBPS doel (%)	% awzi's die voldoen aan de Rijnlandse lozingsnorm (%)																																																			
2015	100	65																																																			
2016	100	58																																																			
2017	100	55																																																			
2018	100	55																																																			
2019	100	65																																																			
2020	100	75																																																			
2021	100	-																																																			
 Verduurzaming		Verduurzaming: energie-verbruik en -opwekking (TJ) <table border="1"><thead><tr><th>Jaar</th><th>WBPS doel 30% opwekken (TJ)</th><th>WBPS doel 30% besparen (TJ)</th><th>Totaal energieverbruik (TJ)</th><th>Totaal opwekking incl. HVC (TJ)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2005</td><td>650</td><td>650</td><td>650</td><td>0</td></tr><tr><td>2007</td><td>630</td><td>630</td><td>640</td><td>0</td></tr><tr><td>2009</td><td>610</td><td>610</td><td>600</td><td>0</td></tr><tr><td>2011</td><td>590</td><td>590</td><td>640</td><td>0</td></tr><tr><td>2013</td><td>570</td><td>570</td><td>640</td><td>0</td></tr><tr><td>2015</td><td>550</td><td>550</td><td>600</td><td>100</td></tr><tr><td>2017</td><td>530</td><td>530</td><td>600</td><td>250</td></tr><tr><td>2019</td><td>510</td><td>510</td><td>580</td><td>300</td></tr><tr><td>2021</td><td>480</td><td>480</td><td>600</td><td>320</td></tr></tbody></table> WBPS doel 30% opwekken — WBPS doel 30% besparen Totaal energieverbruik — Totaal opwekking incl. HVC Eigen energieopwekking	Jaar	WBPS doel 30% opwekken (TJ)	WBPS doel 30% besparen (TJ)	Totaal energieverbruik (TJ)	Totaal opwekking incl. HVC (TJ)	2005	650	650	650	0	2007	630	630	640	0	2009	610	610	600	0	2011	590	590	640	0	2013	570	570	640	0	2015	550	550	600	100	2017	530	530	600	250	2019	510	510	580	300	2021	480	480	600	320	In 2020 heeft Rijnland in het watersysteem 5% minder energie verbruikt dan in 2019, maar het totale energieverbruik nam toe met 28 TJ (+5%), mede doordat we ook 3% meer afvalwater hebben gezuiverd. Ook hebben we 17 TJp (19%) meer energie opgewekt met de zonneweide op de zuivering in Katwijk en met onze slibvergisters. Dit betekent dat we eind 2020 56% energieneutraal zijn. Voor de fosfaat-terugwinning is HVC met een andere marktpartij een samenwerkingstraject gestart. Meer informatie
Jaar	WBPS doel 30% opwekken (TJ)	WBPS doel 30% besparen (TJ)	Totaal energieverbruik (TJ)	Totaal opwekking incl. HVC (TJ)																																																	
2005	650	650	650	0																																																	
2007	630	630	640	0																																																	
2009	610	610	600	0																																																	
2011	590	590	640	0																																																	
2013	570	570	640	0																																																	
2015	550	550	600	100																																																	
2017	530	530	600	250																																																	
2019	510	510	580	300																																																	
2021	480	480	600	320																																																	

 Duurzaam financieel beleid	Streven naar een tariefontwikkeling o.b.v. inflatie		Gemiddelde lastendrukontwikkeling 	Rijnland voldoet eind 2020 aan de WBP5-afspraken voor duurzaam financieel beleid. Gedurende 2015-2020 zijn de Rijnlandse netto-kosten jaarlijks gemiddeld met 3,1% gestegen. In totaal is gedurende 2015-2020 voor € 559 mln geïnvesteerd (incl. € 42 mln voor de baggerwerken).
	Streven naar een gemaximeerde schuldenlast			
	Verantwoorde inzet van de beschikbare reserves		Schuldenpositie 31 dec (%) 	De schuldenpositie ligt met 285% onder het plafond van 300%. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de gestelde doelen en resultaten van de programma's niet geheel zijn behaald. De beschikbare reserves zijn gedurende 2015-2020 door de verenigde vergadering verantwoord ingezet, mede door meevallers in de jaarrekeningen.